73/351/Biuletym TELEGRAFICZNY Oddzialu PAT w Jerozolinie z 12.4.43.str.1.

- -

31 - T - hb

L o n d y n , (PAT).-"Litzmanstadter Zeitung" z 27 ub.m. donosi,ze specjalny trybunal w Poznaniu skazal na smierc Antoniego Kamienicznego i Andrzeja Dudziaka,a na 6 lat ciezkiego wiezienia Marie Dudziak i Stefanie Mrowczynska.

Nadzwyczajny trybunal w Lodzi skazal na smierc Jana Rzenka, Andrzeja Wilinskiego i Henryke Kolodziejczyk;na 8 lat obozu karnego Wojciecha Kawke oraz na 6 lat Jozefa Folusniaka.Wszyscy skazani oskarzeni byli o nielegalny handel,wzglednie kradziez artykulow zywnosciowych.Wedlug doniesien tego samego dziennika sad nadzwyczajny w Kaliszu skazal na smierc Czeslawa Gosciskiego oraz na 18 miesiecy obozu karnego jego matke - za nielegalny handel artykulami zywnosciowymi i towarami wlokienniczymi.

32 - T - hb

L o n d y n , (PAT).-Czolowy tygodnik liberalny "Economist" oglosil w dniu lo b.m. obiektywny artykul pod tytulem "Stosunki polsko - sowieckie":

"Stosunki polsko sowieckie weszly ostatnio w raczej krytyczna faze.W prasie polskiej i sowieckiej ukazaly sie ostre artykuly polemiczne na temat zagadnienia granic.Wraz z oswiadczeniami obu rzadow polemiki te otrzymaly poparcie oficjalne.Formalnie podstawa stosunkow polsko sowieckich na przeciag wojny jest porozumienia z 24 czerwca 1941 roku.Wedlug tego porozumienia oba rzady podiely nanowo kontakt dyplomatyczny,przerwany w roku 1939, gdy armia sowiecka pod dowodztwem gen.Timoschenki wkroczyla na ziemie Polski i okupowala wschodnia jej czesc.Porozumieniem z 1941 Zwiazek Sowiecki uznal sowiecko niemiecki pakt z 1939 za niebyly.

Od samego poczatku atmosfera,w jakiej to porozumienie powstalo,byla niezbyt przyjazna.Wypadki z 1939 r. swieze jeszcze byly w umyslach zarowno Polakow jak i Rosjan,bariery psychologiczne miedzy tymi narodami uniemozliwialy harmonijna wspolprace.Jednak w poczatkowej fazie rokowan Stalin i gen.Sikorski czynili wszystko co w ich mocy,by te przeszkody pokonac.

73/551/Biuletyn TELEGRAFICZNY Oddziału PAT w Jerozolimie z 12.4.43.str.1.

---

51 - T - hb

L o n d y n , (PAT).-"Litzmanstadter Zeitung" z 27 ub.m. donosi,ze specjalny trybunał w Poznaniu skazał na smierc Antoniego Kamienieckiego i Andrzeja Dudziaka,a na 6 lat ciezkiego wiezienia Marie Dudziak i Stefanie Mrowczynska.

Nadzwyczajny trybunał w Lodzi skazał na smierc Jana Kasnika, Andrzeja Wilinskiego i Henryka Kolodziejczyka;na 8 lat obozu karnego Wojciecha Kawke oraz na 6 lat Jozefa Wolesniaka. Wszyscy skazani oskarzeni byli o nielegalny handel,wzglednie ukrywanie artykulow zywnosciowych. Według doniesien tego samego dziennika sad nadzwyczajny w Kaliszu skazał na smierc Czesława Gosciekiego oraz na 18 miesiecy obozu karnego jego matke - za nielegalny handel artykulami zywnosciowymi i towarami włokienniczymi.

52 - T - hb

L o n d y n , (PAT).-Czolowy tygodnik liberalny "Economist" ogłosił w dniu 10 b.m. obiektywny artykuł pod tytułem "Stosunki polsko - sowieckie".

"Stosunki polsko sowieckie weszly ostatnio w razej krytyczna faze. W prasie polskiej i sowieckiej ukazaly sie ostre artykuly polemiczne na temat zagadnienia granic. Wraz z oswiadczeniami obu rzadow polemiki te otrzymaly poparcie oficjalne. Formalnie podstawa stosunkow polsko sowieckich na przeciag wojny jest porozumienie z 24 czerwca 1941 roku. Według tego porozumienia oba rzady podjeły nanowo kontakt dyplomatyczny,przerwany w roku 1939, gdy armia sowiecka pod dowodztwem gen.Timoszenki wkroczyla na ziemie Polski i okupowala wschodnia jej czesc. Porozumieniem z 1941 Zwiazek Sowiecki uznal sowiecko niemiecki pakt z 1939 za niebyly.

Od samego poczatku atmosfera,w jakiej to porozumienie powstalo,byla niezbyt przyjemna. Wypadki z 1939 r. swieze jeszcze byly w umyslach zarowno Polakow jak i Rosjan,bariery psychologiczne miedzy tymi narodami uniemozliwialy harmonijna wspolprace. Jednak w poczatkowej fazie rokowan Stalin i gen.Sikorski uczynili wszystko co w ich mocy,by te przeszkody pokonac.

Podczas wizyty gen.Sikorskiego do Rosji w grudniu 1941 r. zdolal on on pewne konkretne rezultaty zaobserwowac. Pod koniec 1941 roku zdawac sie moglo,iz czas wyleczy wzajemne uczucie goryczy i przyniesie znaczna poprawe stosunkow.Nadzieja ta calkiem sie nie sprawdzila.

Polityczni obserwatorzy widziec mogli nowe powstajace punkty sporne.Jednym z nich byl problem federcji polsko - czeski. Czynniki sowieckie widzialy w tym planie federacji chec stworzenia przez Polske "kordonu sanitarnego" wzdluz granic sowieckich.Rokowania polsko - czeskie,pomyslnie rozwijajace sie az do r.1941,rozbily sie naskutek presji sowieckiej.objekcyj.

Dalej rozbieznosc pogladow na sprawe partyzantki rozwinela sie mniejwiecej analogicznie do rozbicia w Jugoslawji. Nieoficjalne radiostacje sowieckie nadajace w jezyku polskim, nawoluja ludnosc w Polsce do zbrojnego powstania i walki partyzanckiej.Polskie kola oficjalne przestrzegly przed niewczesnymi rozruchami ktore prowadzic mogly do krwawych rzezi.

Zdecydowano przesunac Armie Polska na Bl.Wschod.Dalsze pogorszenie stosunkow nastapilo naskutek polozenia obywateli polskich w Rosji Sowieckiej.Liczba przebywajacych w Rosji obywateli polskich wahala sie pomiedzy 500 a 700 tysiacami.Wielu z nich jest jeszcze obecnie uwiezionych i internowanych.W dodatku wladze sowieckie zakazaly dzialalnosci polskim osrodkom pomocy na terenie ZSRR.Ten zakaz moze byc wytlomaczony i do pewnego stopnia usprawiedliwiony ze wzgledu na specyficzna strukture panstwa sowieckiego,ktora nie dopuszcza do funkcjonowania na terenie Zwiazku organizacji obcych.

Za tym zakazem nastapil pewien krok polityczny,o nieslychanym znaczeniu,znaczeniu,ktore przewyzsza wszystko dotychczas uczynione:rzad sowiecki zawiadomil oficjalnie Rzad Polski,iz wszystkich obywateli polskich,znajdujacyc sie w Rosji uwazac bedzie odtad za obywateli sowieckich.To odnosilo sie do tych wszystkich Polakow,ktorzy deportowani byli ze wschodniej Polski w glab w Rosji miedzy 1939 - a 1941 rokiem

- -

Podczas wizyty gen.Sikorskiego do Rosji w grudniu 1941 r. zdolal on xxxxxxxx on pewne konkretne rezultaty zaobserwowego. Pod koniec 1941 roku zdawac sie moglo,iz czas wyleczy wzajemne uczucie goryczy i przyniesie znaczna poprawe stosunkow.Nadzieja ta calkiem sie nie sprawdzila.

Polityczni obserwatorzy widzieli mogli nowe powstajace punkty sporne.Jednym z nich byl problem federacji polsko - czeskiej. Czynniki sowieckie widzialy w tym planie federacji chec stworzenia przez Polske "kordonu sanitarnego" wzdluz granic sowieckich.Rokowania polsko - czeskie,pomyslnie rozwijajace sie az do r.1942,rozbily sie naskutek presji sowieckiej,objekcji.

Dalej rozbieznosc pogladow na sprawe xxxxx partyzantki rozwinela sie mniejwiecej analogicznie do rozbicia w Jugoslawii. Nieoficjalne radiostacje sowieckie xxxx nadajace w jezyku polskim, nawolujac ludnosc w Polsce do zbrojnego powstania i walki partyzanckiej.Polskie kola oficjalne przestrzegaly przed niewczesnymi rozruchami ktore prowadzilyby mogly do krwawych rzezi.

Zdecydowano przesunac Armie Polska na Bl.Wschod.Dalsze pogorszenie stosunkow nastapilo naskutek polozenia obywateli polskich w Rosji Sowieckiej.Liczbe przebywajacych w Rosji obywateli polskich wahala sie pomiedzy 600 a 700 xxxxx tysiacami.Wielu z nich jest jeszcze obecnie uwiezionych i internowanych.W dodatku wladze sowieckie zakazaly dzialalnosci polskim xxxxxxxx osrodkom pomocy na terenie ZSRR.Ten zakaz moze byc wytlumaczony i do pewnego stopnia usprawiedliwiony ze wzgledu na specyficzna strukture panstwa sowieckiego,ktorego nie dopuszcza do funkcjonowania na terenie Zwiazku organizacji obcych.

Za tym zakazem nastapil powazny krok polityczny,o nieslychanym znaczeniu,znaczeniu,ktore przewyzsza wszystko dotychczas uczynione:rzad sowiecki zawiadomil oficjalnie Rzad Polski,iz wszystkich obywateli polskich,znajdujacych sie w Rosji uwazac bedzie odtad za obywateli sowieckich.To odnosilo sie do tych wszystkich Polakow,ktorzy deportowani byli ze wschodniej Polski do wglab w Rosji miedzy 1939 - a 1941 rokiem

Zarzadzenie to odnosilo sie nawet do tych Polakow,ktorzy mieli stale miejsce zamieszkania w Polsche zachodniej,i tylko naskutek dzialan wojennych znalezli sie pod sowiecka okupacja w 1939 r.

Polacy z tych zarzadzen wyciagneli jeden tylko wniosek: ze Rosja podniosla sprawe granic,i to zupelnie jednostronnie. Porozumienie poslko sowieckie z 1941 roku przewidywal negatywne rozwiazanie problemu granic.Wedlug tego porozumienia Rosja anulowala calkowicie pakt Molotov - Ribentropp z 1939 r.,na podstawie ktorego Rosja zagarnela czesc Polski.Polacy interpretowali to jako powrot do status quo z 1939 r.

Az doniedawna Rosja nie opowiadala sie ani za interpretacja polska ani przeciw jej.Ostanie wydarzenia postawily pod znakiem zapytania slusznosc tej interpretacji.Prasa sowiecka rozwinela kampanie przeciw Polakom.Rzad Polski pozwolil sie wciagnac w przedwczesna publiczna dyskusje w sprawie granic i wydal ostre oswiadczenie o swym bezwarunkowym trzymaniu sie status quo z r.1939.

Oswiadczenie to zbieglo sie nieszczesliwie z uwienczonym powodzeniem wysilkiem ambasadora W.Brytanii w Moskwie,ktoremu udalo sie uzyskac rozmowe miedzy Stalinem i ambasadorem Polski.Oswiadczenie polskie spotkalo sie z energiczna sowiecka deklaracja.Wkrotce po tym nastapilo zamianowanie Korniejczuka na stanowisko zastepcy komisarza dla spraw zagranicznych.Ten demonstracyjny gest doprowadzil chwilowo kryzys do punktu szczytowego - rzad sowiecki wyjasnil ,ze trzyma sie ukladu granicznego Ribentropp - Molotov, [illegible] ktorego wyrzekl sie w r.1941.

Czasowo najlepszym wyjsciem z sytuacji dla wszystkich zainteresowanych bylo milczenie.Jednakze pozniejszy rozwoj nie mial tendencyj do zlagodzenia sporu.Bezkompromisowe grupy szowinistyczne wsrod kolonij polskich w Londynie i Newym Jorku

---

usilowaly wyrzec nacisk na rzad Sikorskiego,a niektore pisma polskie uwazaly za stosowne popisywac sie histeryczna "sowietofobia".Z drugiej strony grupa polskich komunistow,pozbawiona calkowicie wplywow, zorganizowala t.zw. towarzystwo polskich patryjotow,artykuly zas ich organu "Wolna Polska" spotkaly sie z echem na lamach "Izwiestji" i "Prawdy".-

W tym samym czasie nastapilo potwierdzenie Litwinowa o straceniu dwuch wybitnych polsko - zydowskich przywodcow socjalistycznych Erlicha i Altera. Zostali oni straceni pod zarztem dzialalnosci szpegowskiej .

Po stronie polskiej istnieje naturalna lecz niezrownowazona obawa ludzi,ktorzy walczyli ,poniewaz odmowili odstapienia Gdanska Hitlerowi i [illegible] ktorym obecnie grozi niebezpieczenstwo utraty ponad polowy ich przedwojennego obszaru na rzecz Rosji.Po obu stronach grupy ekstremistyczne wywolaly przez swoj nacisk szkodliwy wplyw. [illegible]

[illegible]

Przyszlosc polsko sowieckich stosunkow moze zalezec do pewnego stopnia od tego czy po stronie zarowno rosyjskiej jak i polskiej bardziej umiarkowane i sklonne do wspolpracy tendencje przewaza.Cokolwiek mozna powiedziec pro i kontra odnosnie kwestji ukrainskiej - co do ktorej ani Rosja ani Polska nie maja calkiem czystego sumienia - tragiczna rola Polski w obecnej wojnie zasluguje na przyjazne ustosunkowanie sie do tego kraju, [illegible] przez wschodniego sasiada i sprzymierzenca."

Inny artykul w tym samym pismie,komentujac decyzje niemiecka,w sprawie niezwolocznego zwolania "zgromadzen narodowych" w Estonji,Lotwie i Litwie,uwaza ja za czesc antybolszewickiej kampanii Goebelsa i podkreslajac,ze nie byla ona w calosci bez powodzenia,skoro wiekszosc rad zlozona byla z prawdziwych patryjotow,pisze:

"Poraz pierwszy od r.1941 udalo sie Hitlerowcom skupic te elementy narodow baltyckich,ktore dotychczas pozostawaly poza zasiegiem zakusow nazistowskich. Niema co [illegible] moralnosci ~~xxxxx~~Moskwy. Podniesienie pretensyj odnosnie granic rosyjskiej w tym szczegolnym okresie wojny bylo gorszym nawet od popelnienia grubego bledu psychologicznego, bylo ono niedzwiedzia przysluga dla interesow rosyjskich w czasie wojny. Bilans stosunkow polsko sowieckich prowadzi do tego samego wniosku. Nalezaloby sie dziwic gdyby zwolanie "zgromadzen narodowych" w krajach baltyckich pociagnelo za soba podobne usilowania nazistowskie w kierunku "pogodzenia sie" z Polska .

73/351/Biuletyn TELEGRAFICZNY Oddzialu PAT w Jerozolimie z 12.4.43

Zachodzi male prawdopodobienstwo,by Goebbelsowi udalo sie

odniesc jakis sukces,podobny do tego jaki,zda je sie,odniosl

w kr[illegible] ja ch ba ltyckich.Pola cy wycierpieli zbyt wiele by za po n

nic [illegible] lu[illegible] prz[illegible]baczyc.[illegible]sli je[illegible]nak w rezultacie

niec lub przebaczyc.Jesli jednak w rezultacie tarc polsko
sowieckich antysowieckie nastroje maja miejsce w Polsce to

hitlerowcy moga sie okazac dobroczyncami.

L o n d y n , (PAT).-Minister Stanczyk przybyl do Kairu
i rozpoczal wizytacje osrodkow uchodzcow polskich na Bliskim
Wschodzie.

- -

33 - T - fd.

L o n d y n , /PAT/ " Szlezwig Holsteinische Zeitung " z dn. 19 marca donosi, ze niemiecki trybunal w Weimarze skazal Franciszka Bartosinskiego na 2 lata obozu karnego . Wyrok wydany zostal na zasadzie nieprawdziwego doniesienia 3 Niemek, ktore zarzucaly Bartosinskiemu, ze porozumiewal sie z jencami francuskimi. Bartosinski zatrudniony na fermie u ~~[illegible]~~ jednej z tych kobiet pracowac mial opieszale kilkakrotnie " karcony" przez swoja pracodawczynie . Przestepstwo , za ktore zostal skazany popelnic mial przez chec zemsty.

Specjalny trybunal niemiecki w Elblagu skazal na smierc Tadeusza Owczarka ,robotnika rolnego,oskarzonego o podpalenie gospodarstwa niemieckiego.o czym donosi "Danziger Vorposten" z dn.1 kwietnia.

Nadeszla wiadomosc z Polski o nowych faktach barbarzynskiego tepienia Zydow. 13,14 ,15 marca Niemcy przeprowadzali akcje likwidowania ghetta w Krakowie tym samym systemem jak w Warszawie/w drugiej polowie roku zeszlego.Mieszkancow ghetta wywozono do obozow smierci ,gdzie mordowano.W czasie likwidowania ghetta w Krakowie przez 3 dni gestapo zabilo ponad 1000 osob . Innych Zydow ladowano na platforme ciezarowek,wywozono do Oswiecimia,ktorego oboz posiada urzadzenia masowych mordow jak komory gazowe,podlogi zelazne przewodzace prad,6 piecow krematoryjnych. ~~[illegible]~~

W Lodzi Niemcy wywoza Zydow . Transporty ida w kierunku Ozorkowa ,gdzie nastepuje tracenie. Do znanych miejsc kazni, urzadzonych przez Niemcow przyby wiec jeszcze Ozorkow.

6/351 / Biuletyn TELEGRAFICZNY Oddziału PAT w Jerozolimie
z 12.4.43 str.6.

- -

55 S T - Pd.

L o n d y n , /PAT/ " Schleswig Holsteinische Zeitung " z dn. 10 marca donosi, że niemiecki trybunał w Weimarze skazał [illegible] [illegible] Bartosińskiego na 2 lata obozu karnego . Wyrok wydany został na zasadzie nieprzewidzianego doniesienia 3 Niemek, które za- rzuciły Bartosińskiemu, że porozumiewał się z jeńcami francuskimi. Bartosiński zatrudniony na farmie u gospodarza jednej z tych kobiet pracowała miał opowiadać kilkakrotnie " Korony " przed swoje przełożonej . Przestępstwo , za które został skazany zupełnie miał przez całe zimy.

Specjalny trybunał niemiecki w Elblągu skazał na śmierć Tadeusza Owsianka, robotnika rolnego, oskarżonego o podpalenie gospodarstwa niemieckiego. O czym donosi "Danziger Vorposten" z dn. 1 kwietnia.

Nadeszła wiadomość z Polski o nowych faktach barbarzyńskiego tępienia Żydów. 13,14 ,15 marca Niemcy przeprowadzili ostateczną likwidację ghetta w Krakowie tym samym systemem jak w Warszawie w drugiej połowie roku zeszłego. Mieszkańców ghetta wywożono do obozów śmierci, gdzie mordowano. W czasie likwidowania ghetta w Krakowie przez 3 dni zostało zabitych ponad 1000 osób . Innych Żydów ładowano na platformy ciężarówek, wywożono do Oświęcimia, którego obóz posiada urządzenia masowych mordów jak komory gazowe, podłogi z prądem przewodzące prąd, 6 pieców krematoryjnych.

W Łodzi Niemcy wywożą Żydów . Transporty idą w kierunku Ozorkowa, gdzie następuje tracenie. Do znanych miejsc kaźni, urządzonych przez Niemców przybył więc jeszcze Ozorków.